

Ἐφημερίς τῶν Κυριῶν

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ

ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΗ ΥΠΟ ΚΥΡΙΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ

ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Συνδρομῆται ἐγγράφονται εἰς τὸ Γ ρ α φ ε ῖ ο ν τῆς

Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν

Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ δὲ παρ' ἀπασι τοῖς κ.κ. ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

ΠΡ ΟΠΛΗΡΩΤΕΙΑ

διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν Δρ. 5

διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν Φρ.χ. 8

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ

27-ὁδὸς Πανεπιστημίου-27

Γραφεῖον ἀνοικτὸν καθ' ἡμέραν ἀπὸ 10—12 π. μ.

Πᾶσα παρατήρησις ἐπὶ τῆς ἀποστολῆς τοῦ φύλλου γίνεται δεκτὴ μόνον ἐντὸς ὀκτώ ἡμερῶν.

Διὰ τὰ ἀνυπόγραφα ἄρθρα εὐθύνεται ἡ συντάκτις αὐτῶν

Κ^α ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Τὰ περὶ ἡμᾶς ἡμῖν χειρὸς γραφὰ δημοσιεύομενα ἢ μὴ δεξιόστεφρονται. — Ἀνυπόγραφα καὶ μὴ δηλοῦντα τὴν διαμοντῆς ἀποστελλούσης δὲν εἶν δεκτά. — Πᾶσα ἀγγελία ἀφορῶ εἰς τὰς Κυρίας γίνεται δεκτὴ

Ἀι μεταβάλλουσαι διεύθυνσιν ἀφείλουσι ἢ ἀποστέλλωσ γραμματοσημὸν 50 λεπτῶ πρὸς ἐκτύπωσιν νέας ταῖν

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἐκ τοῦ θανάτου ἢ ἀθανασίας. — Τὸ ποίημα τοῦ κ. Προβελεγγίου, τὸ ἀπαγγελθὲν εἰς τὸ μνημόσυνον τοῦ Παύλου Μελά. Κατάθεσις χρυσοῦ κλάδου φοίνικος ὑπὸ τῆς Ἐνώσεως τῶν Ἑλληνίδων. — Ἡ Βενετία Ζ'. — Γυναικεῖα χειροτεχνήματα. Marcel Prevost. μετάφρασις δος Εἰρήνης Νικολαΐδου. — Γράμματα διὰ τὸν διαγωνισμὸν τῆς μαγειρικῆς. — Τὸ δνεῖρον. Paternostro. Μετάφρασις δος Εἰρήνης Νικολαΐδου. — Ἀλληλογραφία. Συνταγαί. Εἰδοποιήσεις. Ἐπιφυλλίς: Ὁ νέος Ραββί (μετάφρασις ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ ὑπὸ δος Μαρίας Πινέλης).

ΕΚ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ ἢ ΑΘΑΝΑΣΙΑ

Ποῖος ἔλεγε λοιπὸν ὅτι ἡ Ἑλλάς δὲν ἔχει πλέον τέκνα εὐγενῆ! Ποῖος ἐτόλμησε νὰ ἀρνηθῆ ἀπὸ τὴν γενεάν τῆς σήμερον τὰς ἀρετὰς καὶ τὰ χρίσματα τῶν γενεῶν τοῦ παρελθόντος! Ποῖος ἐτόλμησε νὰ εἴπῃ ὅτι δὲν ἔχομεν πλέον μητέρας Ἑλληνίδας καὶ συζύγους ἡρωϊκὰς.

Ἐπρεπεν, ἦτο ἀνάγκη, ἦτο καιρὸς νὰ ἀνοιχθῆ εἰς μέγας τάφος, νὰ πέσῃ εἰς ὠραῖος νεκρὸς, νὰ παύσῃ πάλλουσα μία εὐγενῆς καρδιά, νὰ σβεσθῆ μία νέα καὶ σφριγῶσα ζωὴ, διὰ νὰ δοθῆ ἐν μάθημα εἰς τοὺς ἀθάδεις καὶ βεβήλους, διὰ νὰ τεθῆ ἐν τέρμα εἰς τὰς κατὰ τῆς Ἑλλάδος ὕβρεις καὶ συκοφαντίας τῶν ἀγνωμόνων καὶ μητραλιῶν.

Καὶ ὁ τάφος ἠνοίχθη εἰς μίαν σκοτεινὴν καὶ μελαγχολικὴν νύκτα τοῦ φθινοπώρου, πέραν, μακρὰν εἰς τόπον ἀγνωστον καὶ ἄξενον, ἀλλ' ἀγαπημένον διὰ τὸν ἥρωα, ὁ ὁποῖος ὡς ἐξιλαστήριον θῦμα τῶν ὠραίων μας παραδόσεων τοῦ παρελθόντος, ἐπῆγεν ἐκεῖ νὰ χύσῃ τὸ νέον αἷμά του καὶ νὰ θυσιάσῃ τὴν ὠραϊκὴν καὶ εὐγενῆ ζωὴν του διὰ νὰ ἀναθεμελιωθῆ ἐπ' αὐτῆς τὸ νέον ἐθνικὸν μας οἰκοδόμημα. Καὶ ὁ τάφος ἠνοίχθη εἰς τὴν θλιβεράν καὶ πένθιμον σιγὴν τῆς νυκτός, ὑπὸ ξένων καὶ ἀγνώστων ἕως χθὲς ἀδελφῶν, χωρὶς

εὐχὰς καὶ λιτανείας τῆς θρησκείας, χωρὶς τελευταίους ἐναγκαλισμοὺς τῶν συγγενῶν, χωρὶς φιλήματα καὶ δάκρυα πόνου καὶ στοργῆς. Ἀλλὰ μὲ τὴν εὐχὴν μόνον καὶ μὲ τὸ εὐλογημένον φίλημα τῆς μεγάλης μητρὸς πατρίδος.

Καὶ ὁ τάφος ἠνοίχθη ψυχρὸς, παγερός, σκοτεινός, χωρὶς μία ἀκτίς ἡλίου νὰ θερμάνῃ τὰ βόθρη του, χωρὶς ἐν ἄνθος νὰ ἀρωματίσῃ τὸν ἀέρα του, χωρὶς ἐν φῶς νεκρικῆς λαμπάδος νὰ δηγήσῃ εἰς αὐτὸν τὸν ἀγνωστον καὶ ξένον διαβάτην. Ἀλλὰ φῶς ἄσβεστον καὶ ὠραῖον ἐσκόρπισεν ὁ τάφος ἐκεῖνος παντοῦ ὅπου ζοῦν καὶ ὑπάρχουν Ἕλληνες, καὶ ἀπὸ τὸ φωτεινὸν ἀκτινωτὸν τῆς εὐγνωμονούσης πατρίδος φωτίζονται καὶ ἀποκαλύπτονται νέοι δρόμοι καὶ νέα πτήσεις τῆς ἐλληνικῆς ψυχῆς πρὸς τὰ μεγάλα καὶ εὐγενῆ ἰδανικά.

Καὶ ἔπεσεν ὁ ὠραῖος νεκρὸς, ὡς ἤξευραν νὰ πίπτουν οἱ μεγάλοι ἥρωες τοῦ παρελθόντος. Ὡς ἄλλος Κόδρος, βασιλεὺς καὶ ἀρχων αὐτὸς τὴν ψυχὴν καὶ τὸ πνεῦμα, ἐκρυψεν ὑπὸ ξένον ἔνδυμα τὴν στολὴν τοῦ στρατιώτου καὶ ἀπεχωρίσθη τὸ στέμμα, τὸ ὅποῖον ἡ πατρίς τοῦ ἐνεπιστεύθη καὶ ἠρνήθη τὸ ὄνομα, τὸ ὅποῖον σεβαστὸς καὶ εὐγενῆς οἶκος τοῦ ἐκκληροδότου, καὶ ἀπρηνήθη τὸν ἐκαυτὸν του, ὡς υἱὸν στοργικῆς μητρὸς καὶ ὡς σύζυγον λατρευτῆς γυναικὸς καὶ ὡς πατέρα ἀγαπημένων τέκνων, καὶ ἔγεινε κλέφτης τῶν βουνῶν, αὐτὸς τὸ ἐγκαλλώπισμα τῶν αἰθουσῶν, καὶ ἔγεινε ἀρχων τῶν δρυμόνων διὰ νὰ προστατεύσῃ τοὺς ὑπὸ τῶν ἀγρίων δολοφόνων ἀπορφανουμένους ἐλληνικοὺς πληθυσμούς.

Καὶ ἔπαυσε πάλλουσα εἰς μίαν στιγμὴν ἡ εὐγενῆς καὶ μεγάλη καρδιά του διὰ νὰ ἀποδώσῃ τὸν ὕστατον καὶ εὐγενέστατον παλμὸν τῆς εἰς τὴν μεγάλην μητέρα, διὰ νὰ κεντρίσῃ μὲ τὸν ἐνθουσιασμὸν τῆς καὶ μὲ τὴν αὐτοθυσίαν τῆς καὶ μὲ τὸ μαρτύριόν τῆς τὰς καρδίας ὀλοκλήρου τῆς φυλῆς, ὀλοκλήρου τοῦ γένους.

Και εσβέσθη ή νέα και σφριγώσα ζωή του, χωρίς όμως να σβεσθή μαζή της και ή ώραία ψυχή, ή όποία την θέρμαινε και ή όποία την ωδήγησεν εις τό ωραϊόν και ευγενές πεπωμένον. Έκείνη ως μετέωρον ακτινοβόλον πλανήται και θα πλανήται υπό τόν ελληνικόν ουρανόν, αδελφωμένη με τάς ψυχάς τών μεγάλων ήρώων, εμπνεύστρια τών μεγάλων πράξεων, όδηγός και αναγεννήτρια τών ώραίων ιδανικών.

ΤΟ ΥΠΟ ΤΟΥ κ. ΠΡΟΒΕΛΕΓΓΙΟΥ ΑΠΑΓΓΕΛΘΕΝ ΠΟΙΗΜΑ ΕΙΣ ΤΟ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ ΤΟΥ ΠΑΥΛΟΥ ΜΕΛΑ

Μιά θεία όρμη σ' άνόραψε
στά φλογερά της τά φτερά
και σέ μιά μάννα σ' έφερε
πού μ' άγωνία καρτερού.

Σάν κεραυνός πού ξέσπασεν
άπό τή γή της λευθεριάς
στά σκότη φωτιοβόλησες
της πικράμένης της καρδιάς.

Στό βλέμμα σου ανατρίχασε,
λάμπει περήφανα ή ματιά!
Χαρά, ζωή της χάρισεν
ή όρμητική σου λεβεντιά!

Κι' άνάσανε! αναγάλλισσε,
δόξης θυμήθηκ' εποχή,
κι' άπ' τήν καρδιά της σούδωκε
τήν εύλογίαν της κι' εδχή.

Και με λαχτάρα σ' έσφιξε
στη φλογερή της τή σιοργή,
κι' αιώνια σ' εκράτησε
μέσ' τήν εδγνώμονή της γή.

Είπε στιγμές, πού ο θάνατος
είνε παλμού, ζωής πηγή.
Και τό ψυχρό του φίλημα
της σωτηρίας ή αύγή.

Αδγή θριάμβου δλόφωτη
μιά καταπόρφυρη αδγή
άνέτειλε άπ' τό αίμά σου
μέσ' τή σκοτεινιασμένη γή.

Έπόισες με τό αίμά σου,
τό αίμά σου τό ήρωϊκό,
τόν διαρασμένο πλάτανο,
τόν πλάτανο τόν έθνικό.

Αίμα, θυσίαν αίματος
θέλει τό Μέγα και τρανόν!
Διψούν, θηριεύουν μ' αίματα
τά ιδιώδη τών Έθνών!

Σν τήν ψυχήν ήλέκτριτες
του Γένους τήν παντοεινή,
κι' εφτέρωσες φρονήματα
περήφανα και ευγενή.

Σύ τήν Ίδέα άνύψωσες
σιτό βάθρον της τό ήρωϊκόν,
σν τ' άγιον άνεστήλωσες
του Έθνους μας Ιδανικόν.

Τόσες χρυσές ελπίδες μας
και τόσα όνειρα ιερά
στολίζουνε τό μνήμά σου
ώσαν στεφάνια φωτερά.

Κι' άπό τά γαλάζια ούράνια
σταλάζει θεία ψαλμουδιά.
είν' οι μεγάλοι πρόγονοι
είν' ή Έλληνική καρδιά!

«Μακεδονία!» έστέναξαν
Τά χείλη σου στεγνά στεγνά!
«Μακεδονία» έγράφτηκε
σιτό μνήμά σου παντοεινά!

ΚΑΤΑΘΕΣΙΣ ΧΡΥΣΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΦΟΙΝΙΚΟΣ ΥΠΟ ΤΗΣ ΕΝΩΣΕΩΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ

Τό Διοικητικόν Συμβούλιον της Ένώσεως τών Έλληνίδων συνελθόν έκτάκτως άπεφάσισε να καταθήσει χρυσούν κλάδον φοίνικος εις τό κενοτάφιον του ήρωος Π. Μελά και να διαβιβάσει προς τήν χήραν αυτού κ. Ναταλίαν Π. Μελά, μέλος της Ένώσεως τών Έλληνίδων, τό κάτωθι έγγραφον:

Κυρία

Η Ένωσις τών Έλληνίδων διερμηνεύουσα τά αισθήματα τών άπανταχού Έλληνίδων, σάς εκφράζει τά θερμά συλλυπητήριά της διά τόν ήρωϊκόν θάνατον του ευγενούς συζύγου σας και καταθέτει εις τό κενοτάφιόν του τόν κλάδον τουτον του φοίνικος, τόν συμβολίζοντα τήν εκ του δοξασμένου θανάτου του αναγέννησιν και ενσάρκωσιν της Μεγάλης Ίδέας.

Η Πρόεδρος και ά. ά. ή Αντιπρόεδρος: Ευάνθια Έμπεδοκλή.

Αί Πρόεδροι τών Τμημάτων: Έλένη Γρίβα, Αικατερίνη Λασκαρίδου, Έλένη Νεγρεπόντη, Καλλιρόη Παρρέν, Μαρία Καλαποθάκη.

Η Γενική Γραμματεύς: Άννα Δ. Ράλλη.

ΑΠΟ ΤΟ ΤΑΞΕΙΔΙ ΜΟΥ

Η Βενετία

Ζ'.

Με τήν ψυχήν πλημμυρισμένην άπό τάς ώραϊότητας του Αγίου Μάρκου, με τάς αισθήσεις χορτασμένας άπό τό θέαμα τών ώραίων σχημάτων και χρωμάτων και γραμμών, τών όποιων όμως τό κάλλος είχε σκιασει ή πένθιμος της Έκ-

κλησίας διακόσμησης, διηυθύνθημεν εις τό παλάτι τών Δογών.

Τό επίσημον μέγαρον της Πολιτείας χωρίζεται μόλις όλίγα βήματα άπό τό επίσημον μέγαρον της Θρησκείας. Πριν ή κρημισθή τό κωδωνοστάσιον ύψουτο εις τό άνω μέρος της Πλατείας μεταξύ τών δύο ώραίων οικοδομών. Βικρύ, μονότονον, όγκώδες, ρυθμού καθαρώς γοθτικού διέκοπτε κάπως άποτόμως τήν άρμονίαν τών δύο μεγάρων και εκκαμειν αντίθεσιν σχεδόν δυσάρεστον εις τό έλαφρόν και πετακτόν και άέρινον έξωτερικόν του περιβάλλοντος. Με όλους τούς θησαυρούς της σμίλης του Σανσοβίνου, οι όποιοι έστόλιζαν τήν Logetta του, μεθ' όλην τήν γενικήν λύπην, ήν έπροκάλεσεν ή πτώσις του, με όλα τά εκκατομύρια, τά όποία άμέσως συνελέχθησαν διά τήν ανοικοδόμησιν του, όμολογώ, ότι βλέπω με χαράν τήν Πλατείαν έλευθερωμένην άπό τόν άσχημον όγκον του.

Η βάσις του με τούς περισωθέντας θησαυρούς της Logetta περιτριγυρίζονται άπό ένα ύψηλόν σανίδωμα, έντός του όποιου εργάζονται, νομίζω, ήδη εις τήν ανοικοδόμησιν του.

Χωρίς να έχω αξιώσεις κριτικής, χωρίς να είμαι κάτοχος όλων τών άπορρήτων της αρχιτεκτονικής, χωρίς να έχω έμπιστοσύνην εις τήν αισθητικήν ανατροφήν τών ματιών μου, επαναλαμβάνω, ότι ήσθάνθην άνακούφισιν μόλις τήν φοράν αύτήν αντίκρυσσά τήν Πλατείαν χωρίς τό κωδωνοστάσιόν της. Δι' έμέ τό κωδωνοστάσιον αυτό τό χονδρόν και γιγάντειον και άκομψον ήτο έν μνημεϊον βαρβαρότητος μέσα εις τήν άβρότητα και τήν γραφικότητα της οικοδομικής του περιβάλλοντος. Ητο άκόμη έν σημεϊον σκιερόν, σκοτεινόν και άχαρι υπό τόν θόλον του ώραϊου ως άπό μονολίθου τουρκουάζ ουρανού και μέσα εις τά όργια τών χρωμάτων και τήν λεπτότητα και διαφάνειαν του αιθέρος και τήν αύγλην της χαρής, τήν όποιαν σκορπίζει ο ήλιος και κατοπτρίζει και άντανάκλξ και ζωογονεί άπό κάθε σημεϊον ή θάλασσα.

Ίσως αυτό πρέπει να άποδοθί εις τήν συνήθειαν, ήν έχουσι άποκτήσει τά μάτια μου με τό θέαμα τό άέρινον και λεπτεπίλεπτον τών στύλων του Όλυμπίου Διός: ίσως με δικαιολογήσει ή ελληνική καταγωγή μου και ή έμφυτος και κληρονομική, ούτως ειπεϊν, διάθεσις της ψυχής μου, του να αντιλαμβάνεται και συγκρίνη τά μεγάλα και ύψηλά και όγκώδη με τάς άναλογίας της ρυθμικής άρμονίας του Παρθενώνος και της Σουιάδος Αθηνάς. Όπως δήποτε τό κωδωνοστάσιον με εκούραζε, με έστενοχώρει, με έπληττε, και τήν στιγμήν όπου ο όρίζων της Πλατείας ήλευθερώθη και όπου ή ανθρωπότης όλη συνεταράχθη διά τό δυσάρεστον άγγελμα, εγώ, χωρίς να τομήσω να τό είπω εις κανένα ήσθάνθην μεγάλην χαράν.

Και μέσσω μου έξακολουθώ να τρέφω τήν έλπίδα ότι όλα τά εκκατομύρια, τά άπαιτούμενα διά τήν ανοικοδόμησιν του δεν θα εύρεθούν, ότι θα συμπληρωθί μόνον ή έπισκευή της μη παραβλαφθείσης και πολύ ώραϊας, πραγματικώς, Logetta και ότι αν χάσει υπό ιστορικήν έποψιν και υπό έποψιν μουσειου αρχιτεκτονικής ή Πλατείαν, θα κερδίσει

όμως τήν έλευθερίαν της και τόν όρίζοντά της και τήν ώραϊότητα και άρμονίαν τών γραμμών της.

Ίσως οι ξένοι δεν θα έχουσι πλέον έν σημεϊον ύψηλόν, πολύ τεραστίως ύψηλόν, όσον ήτο τό κωδωνοστάσιον, άπό τό όποϊον να βλέπουσι τό πανόραμα της Βενετίας με τάς μυρίας διώρυγας και τά πολλά νησάκια και τάς κάθε σχήματος και κάθε εκτάσεως λίμνας. Αλλά βεβαίως ή ζημία είναι έλαχίστη, διότι, ως ένθυμούμαι, ή Βενετία θεωρουμένη άπό τό ύψος εκείνο, έφαινετο μιá μικρά, πολύ μικρά πόλις. Και επειδή τά κάλλη της δεν διεκρίνοντο άπ' εκεί επάνω και κάθε λεπτομέρεια της αρχιτεκτονικής της έχανετο, τό θέαμα, έν τω συνόλω του, ήτο πολύ κατώτερον της πραγματικότητος. Και ή προσδοκία του άνερχομένου με τόσον κόπον και τόσην στενοχωρίαν τά άτελετέτα σκαλοπάτια του κωδωνοστασίου δεν ικανοποιείτο παρά πολύ όλίγον.

Άλλως τε, νομίζω, ότι ή Πλατείαν της Βενετίας με τό κρημισμένον κωδωνοστάσιόν της κερδίζει τώρα υπό αρχαιολογικήν έποψιν, διότι είναι τό μόνον μνημεϊόν της, τό όποϊον ο χρόνος κατώρθωσε να άκρωτηριάσει. Η πτώσις του της δίδει τήν σφραγίδα της ιερότητος και του κύρους, τήν όποιαν έναπέθεσαν οι αιώνες επί όλων τών άθανάτων μνημεϊών, τά όποία ή τέχνη και ή μεγαλοφυία έθεμελίωσαν και έδόξασαν. Χωρίς τόν γιγάντειον αυτόν νεκρόν του μεσαίωνος, ή Βενετία υπό έποψιν διατηρήσεως τών μνημεϊών της νεάζει πολύ.

Οι ναοί της, τά παλάτια της, αι άνθηματικά στήλαί της, τά κενοτάφια της, αι πινακοθήκαι της, αι τοιχογραφίαι της, όλα αυτά, με όλον τό πέραςμα τών αιώνων διατηρούνται ζωηρά, νέα, χθεσινά σχεδόν: τόσον και αύτή ή ή φύσις ύπήρξε γενναία και έσεβάσθη τά κάλλη της. Μέσα λοιπόν εις τήν ζωήν αύτήν της νεότητος και του σφρίγγους και της χωρίς φθοράν και χωρίς τέλος ώραϊότητος, ύπάρχει θέσις και δι' ένα τραυματίαν, και δι' ένα άνάπηρον του χρόνου και δι' ένα ώραϊον και μεγαλοπρεπή θάνατον. Και είναι ώραϊος, άφου περιέσωσεν, τι είχεν άληθώς τεχνικόν, τήν άθάνατον Logetta του Σανσοβίνου με τά ανάγλυφά του και τά χάλκινα άγαλμάτια και τά άρμονικά όργια τών σχημάτων και τών γραμμών. Και είναι ώραϊος, άφου δεν ένίκησε τό κάλλος και άφου πρώτην ίσως φοράν εις τό πέραςμα τών χρόνων εκκαμε δικαίαν έπιλογήν και έσεβάσθη τήν άθανάσιαν. Και είναι ώραϊος άφου ήλευθέρωσε τόν άέρα και εκσκόρπισε έως και τό σκότος αυτό της άναμνήσεως μιáς έποχής βαρβάρου και τυραννικής.

ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΕΡΓΟΧΕΙΡΑ

Τό «Figaro» είχε θέσει κατ' αύτάς προς τάς άναγνωστρίδας του τό έρώτημα περί του ποϊόν είδος εκ τών γυναικείων χειροτεχνημάτων ταίς ήτο προτιμητόν. Μετά τάς σχετικάς άπαντήσεις τών κυριών ο γνωστός μυθιστοριογράφος Marcel Prevost έδημοσίευσεν εις τό «Figaro» τό ακόλουθον άρθρον:

«Τό εύφυές έρώτημα του «Figaro» διά τά γυναικεία έργοχειρα απέδειξε διά μιάν φοράν άκόμη, ότι αι Γαλλίδες

τοῦ εικοστοῦ αἰῶνος ἐκληρονόμησαν ἀπὸ τὰς μητέρας των τὸ μυστικὸν τοῦ ὠραίου ὕφους τῆς ἐπιστολογραφίας.

Ἐπὶ τῆς ἐρωτήσεως, φυσικὰ ἐδόθησαν τόσαι γυνῆμασι καὶ ὑπογραφαί. Διαφωνία διὰ τὴν σημασίαν ὅπου δίδει ἡ σημερινὴ γυνὴ εἰς «τὰ ἔργα τοῦ φύλου τῆς» ὅπως ἔλεγον ἄλλοτε. Διαφωνία διὰ τὰ προτιμώμενα ἔργα, δαντέλλες ἢ κεντήματα. Διαφωνία διὰ τὴν ἐπιπροσώπων σωματικῶν ἀσκήσεων ἢ διὰ τὸν συνδυασμὸν τῆς βελόνης μετὰ τὸ τένις, ἢ διὰ τὸν παντοτεινὸν χωρισμὸν των. . . Διατὶ νὰ μὴ δοκιμάσωμεν λοιπὸν νὰ φιλοσοφήσωμεν καὶ ἡμεῖς ἐπὶ τοῦ ζητήματος, χρησιμοποιοῦντες τὰς γνώσεις τὰς ὁποίας μᾶς δίδει;»

Ὁ «Figaro» εἶχε μὲ διακρίσει καὶ ἀκρίβειαν ὑποδείξει τὴν σπουδαιότητα αὐτοῦ τοῦ ζητήματος. Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι τὰ «ἐργόχειρα» τῶν κυριῶν, εἶνε ἐν σημείον τῆς πνευματικῆς των καταστάσεως. Μετὰ τὰς ἐκμυστηρεύσεις των, τὰς φαινομενικῶς ἐλαφράς, αἱ ἀνταποκρίτριά μιν ἐδῶκαν, ἴσως, πολυτίμους ἀποδείξεις, ἐπὶ ἐκείνου ὅπου οἱ σχολαστικοὶ θὰ ὠνόμαζον ἀστασίαν.

*

**

Πρώτη ἀπόδειξις, ὄχι ἀμφίβολος: ἡ τελεία ἀναρχία εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν ἔργων. Ὑπάρχουν, πράγματι, τρεῖς διακεκριμέναι κατηγορίαι γυναικείων ἔργων. Κατ' ἀρχὰς τὰ ἔργα τῆς «Ἐλεημοσύνης» τὰ ὁποῖα δὲν ἔχουν καμμίαν σχέσιν μετὰ τὸ ὠραῖον: κάλτσκι, γελέκα πλεκτά, καπελλάκια, σκεπάσματα. Κατόπιν τὰ «χρήσιμα ἔργα», ὀλιγώτερον ἀλτρουϊστικά, προσωρισμένα διὰ τὸ ἄτομον ἢ τὴν οἰκίαν τοῦ κατασκευαστοῦ. Τέλος ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα δύνανται εἰς τὴν ὀνομάσῃ ἔργα «ὠραιότητος» διὰ τῶν ὁποίων ἡ ἐργαζομένη προσπαθεῖ νὰ κατασκευάσῃ πράγματα τέχνης. Εἶνε ἐντελῶς φυσικὸν ὅτι, κατὰ τὴν ἰδιοσυγγρασίαν, καὶ ἐπίσης τὴν ὑλικὴν θέσιν, κάθε νέα γυνὴ ἐπιδίδεται κατὰ προτίμησιν, εἰς τὴν μίαν ἀπὸ τὰς τρεῖς αὐτὰς κατηγορίας;

Μοῦ ἐφάνη ὅτι τὰ ἔργα τῆς «ἐλεημοσύνης» ἐχρησίμευσαν ὡς ὑπομνήματα διὰ τὴν ἀλληλογραφίαν. Καὶ ἀμέσως τὸ ἀποδεικνύω! . . . Εἰς τὴν σημερινὴν κοινωνίαν δὲν θεωρεῖται ἐλεημοσύνη νὰ δίδωμεν εἰς μίαν γυναῖκα νὰ πλέκῃ κάλτσες τὰς ὁποίας ἡ μηχανὴ κατασκευάζει πολὺ καλλίτερα εἰς μερικὰ λεπτὰ μόνον. Κατὰ γενικὸν κανόνα, δὲν πρέπει ποτε ἄνδρες ἢ γυναῖκες νὰ ἐργάζονται «ἔργα κατώτερα τοῦ πνεύματός των». Αἱ ἀναγνώστριά τοῦ «Figaro» ἐν γένει ἐνεπνεύσθησαν φρονίμως, προτιμώσασαι τὰ χρήσιμα καὶ ὠραῖα ἔργα. Ὅταν μίαν γυναῖκα καὶ ἰδίως μίαν Παρισινήν δὲν εἶνε πολὺ πλουσία, καὶ ὅμως εἶνε ἠναγκασμένη ἀπὸ τὴν κοινωνικὴν τῆς θέσιν νὰ δέχεται καὶ νὰ ἐνδύεται, βοηθεῖ λαμπρὰ τὸν οἰκὸν τῆς ἂν δύνανται νὰ κατασκευάζῃ τὰ φορέματά τῆς μόνη.

Βοηθεῖ ἀκόμη πραγματικῶς καὶ τὸν σύζυγόν τῆς εἰς τὴν συντήρησιν τοῦ οἴκου καὶ εἶνε διὰ τοῦτο πολὺ ὑπερήφανος. Τὸ αὐτὸ δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν δι' ἐκείνας, αἱ ὁποῖαι βοηθοῦν εἰς τὴν διακόσμησιν τῆς οἰκίας. Μία γυναῖκα μὲ γοῦστο εἶνε ὁ πλέον κατ'ἀλλήλους ἐργάτης διὰ τὴν ἐργασίαν αὐτὴν. Τέλος δι' ἐκείνας αἱ ὁποῖαι δὲν ἔχουν ἀνάγκη

νὰ κάμουν οἰκονομίας μένουσιν τὰ καλλιτεχνικὰ ἔργα. Δι' αὐτὰς κυρίως ὠμίλησαν αἱ ἀναγνώστριά τοῦ «Figaro».

*

**

Τὸ πρῶτον καθήκον μίαν καλλιτεχνικῆς ἐργασίας εἶνε νὰ εἶνε ὠραία. Ἐὰν δὲν εἴσθε, κυρία, εἰς θέσιν νὰ ἐκτελέσητε ἕνα κέντημα, μίαν δαντέλλαν καλλιτεχνικῶς, εἶνε προτιμότερον νὰ καταγίνεσθε εἰς οἰανδήποτε ἄλλην ἐργασίαν. Εἶνε πολὺ σπάνιον μίαν κόρη, νὰ μὴ ἔχῃ εἰδικὴν τινα κλίσιν, ἢ ὁποῖα διὰ τῆς ἐργασίας νὰ τελειοποιηθῇ. Εἶδον πολλὰ παραδείγματα. Γνωρίζω νεάνιδας καὶ κυρίας καλῆς κοινωνικῆς τάξεως, αἱ ὁποῖαι δύνανται ν' ἀντιγράψουν δαντέλλαν ἀρχαίου σχεδίου, ὅπως αἱ συστηματικαὶ ἐργάτιδες. Τὸ ἐρώτημα τοῦ Figaro μᾶς κάμνει γνωστὸν, ὅτι ἡ ἐργασία gobelins ἔχει θαυμαστὰς, τὰς ὁποίας συγχάριον.

Ὁ ἀγὼν μεταξὺ τοῦ γυναικείου ἔργου καὶ τῶν σωματικῶν ἀσκήσεων, παρὰ τινὰς συμβιβαστικὰς διαθεσβαίσεις, φαίνεται ὅτι κλίνει ὑπὲρ τοῦ δευτέρου. Ἡ ἰδέα μου εἶνε, ὅτι αἱ σωματικαὶ ἀσκήσεις δύνανται λαμπρὰ νὰ συνυπάρξουν μετὰ τὰ ἔργα τῶν κυριῶν. Ἀλλὰ δι' αὐτὸ αἱ γυναῖκες πρέπει ν' ἀποφεύγουν τὸν γελοῖον νεωτερισμὸν τῆς ἀδιακόπου γυμναστικῆς. Διότι δὲν ὑπάρχει πρᾶγμα πλέον γελοῖον, ἀπὸ τὸ νὰ ὑπερέχη τις εἰς τὸ γκόλφ ἢ εἰς τὸ τένις, ἢ νὰ κάμνῃ πολλὰ χιλιόμετρα τὴν ὥραν μετὰ τὸ αὐτοκίνητον. Αἱ τοιαῦται ὑπεροχαί, τὰς ὁποίας πολλοὶ ἐξ ἐπαγγέλματος γυμνασταὶ ἐκτελοῦν πολὺ καλλίτερα, εἶνε ὀλίγον γελοῖαι. Δὲν εἶνε κακὸν νὰ τιμῶμεν τὰς ἀσκήσεις, χωρὶς νὰ εἴμεθα σκλάβοι αὐτῶν. Ἄς ἀρκοῦμεθα νὰ ταῖς δίδωμεν εἰς τὴν ζωὴν τὴν πρέπεισαν θέσιν.

Ἡ Ἀγγλία ἐσχάτως ἔμαθεν εἰς βάρους τῆς ἐπὶ τῆς ἐστοίχισεν ἢ θεοποίητις ἐκείνων, τοὺς ὁποίους ὁ ἔθνικὸς ποιητὴς τῆς ὀνομάζει σκληρῶς ἠλιθίους ντυμένους μετὰ φανέλλας (Kipling).

Ἐν τούτοις πολλὰ εἶνε αἰκυρία αἱ ὁποῖαι ὁμολογοῦν, ὅτι κατὰ τὸ θέρος ταῖς εἶνε ἀδύνατον νὰ κάμουν τίποτε ἄλλο, παρὰ νὰ γυμνάζωνται. . . Εἶνε ἀληθές, ὅτι αὐτὸ εἶνε ἀκόμη προτιμότερον ἀπὸ τὸ χαρτοπαίγιον. Ὅταν σκέπτομαι, ὅτι πολλὰ κυρία, τοῦ καλοῦ λεγομένου κόσμου, μετὰ πάθος παραδίδονται εἰς τὸ μεθοδικὸν αὐτὸ ἀνακάτεμα τῶν χροτίων, ἐρωτῶ τὸν ἐκυτόν μου, διατὶ κατηγοροῦν τοὺς παίκτης τῶν ἐπαρχιῶν, οἱ ὁποῖοι χάνουν τὸν καλλίτερον καιρὸν των μετὰ τὸ καρὸ καὶ τῆς κούπαις.

*

**

Ἐν ἄλλο σημείον νομίζω ὅτι δὲν ἐξήτασαν κατὰ βάθος αἱ ἀναγνώστριά μου, αἱ ὁποῖαι βεβαίως ἐφοβήθησαν μήπως φανοῦν ὅτι κάμνουν τὰς ἠθικολόγους. Εἶνε ἡ σπουδαιότης ὅπου ἔχουν τὰ γυναικεῖα ἔργα, ἀκριβῶς ἐπὶ τοῦ πνεύματος καὶ τῆς ἠθικῆς τῆς γυναικός. Τὸ μεγάλο ἐλάττωμα τῆς σημερινῆς, ζωῆς χωρὶς ἀντίρρησης εἶνε, ἡ καταβρόχθισις τοῦ χρόνου. Αἱ ἡμέραι εἶνε μωσαϊκὸν διαφόρων ἀσχολιῶν, μετὰ τῶν ὁποίων δὲν μένει κανὲν διάστημα διὰ τὴν μελέτην τοῦ ἐγῶ. Ἡ σύγχρονος Γαλλίς πρέπει νὰ προφυλαχθῇ ἀπὸ τὸν κίνδυνον, τὸν ὁποῖον δὲν ἀποφεύγουν αἱ πέραν τοῦ ὠκεανοῦ ἀδελφαί τῆς: τὴν τρέλλαν τῆς αἰωνίας δράσεως καὶ κινήσεως, τὴν ἀνικανότητα εἰς τὴν ἀνάπαυσιν. Ἡ ἀνά-

παυσις εἶναι ἐπίσης ἀναγκασία, ὅπως ἡ κίνησις, καὶ ἀποδείξεις τούτου εἶνε ὅτι αἱ Ἀμερικανίδες ἠναγκάσθησαν νὰ ὑποβληθοῦν εἰς ὅ,τι οἱ ἰατροὶ ἐκεῖ κάτω ὀνομάζουν θεραπείαν τῆς ἀκίνησιος. Ἄς προσπαθῶμεν νὰ μὴ φθῶμεν ἐκεῖ. Ἡ μεγαλύτερα κόρη διὰ μίαν σημερινὴν Γαλλίδα θὰ ἦτο ἀκριβῶς τὰ «ἐργόχειρα τοῦ φύλου τῆς». Θὰ τὴν παρεκάλουν νὰ σταματήσῃ μερικὰς στιγμὰς καθ' ἐκάστην. . . Νὰ σταματήσῃ! Νὰ μὴ εἶνε διαρκῶς εἰς κίνησιν! Νὰ δύναται ὀλίγον νὰ μελετήσῃ, νὰ κυττάξῃ ὀλίγον τὸν ἐκυτόν τῆς, νὰ ἴδῃ ποῦ εὐρίσκεται εἰς τὴν ζωὴν! . . . ὦ! ἡ ματαιὰ ἐνασχόλησις τοῦ νὰ πηγάσῃ τις πάντοτε πρὸς ἄλλα πράγματα, πρὸς τὴν αἴριον ἀπὸ ἀποστροφὴν τῆς χθῆς! . . .

Μία καλλιτεχνικὴ ἐργασία κεντήματος, νταντέλλας ἢ ἄλλη, ἡ ὁποία ἐκτελεῖται ἀπὸ χεῖρας γυμνασμένης, ἀφίνει εἰς τὴν σκέψιν ὅλην τὴν ἀναγκασίαν ἐλευθερίαν νὰ ζήσῃ ἐσωτερικὴν ζωὴν, ἔστω καὶ ἡμίσειαν ὥραν τὴν ἡμέραν! Ἴδου ἡ ἀληθὴς ὑπεροχὴ τοῦ κεντήματος ἐπὶ τὸ τένις. Ἄν ἐξετάσωμεν ὑπ' αὐτὴν τὴν ἔποψιν τὰ γυναικεῖα ἐργόχειρα, θὰ ἴδωμεν ποίους κανόνες πρέπει ν' ἀκολουθήσουν καὶ εἰς ποῖα ὅρια πρέπει νὰ περιερισθοῦν. Ὅχι περισσώτερον ἀπὸ τὴν γυμναστικὴν δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἐξαντληθῇ ὅλη ἡ ἐνεργητικότης τῆς γυναικός εἰς τὸ ἐργόχειρον. Πρέπει τὸ ἐργόχειρον νὰ εἶνε ἡ χρήσιμον ἢ καλλιτεχνικόν. Καὶ τέλος τὸ ἐργόχειρον δὲν πρέπει νὰ χρησιμεύσῃ ὡς πρόφασις διὰ φλυαρίαν ἢ ἀποφυγὴν σκέψεων. Πρέπει νὰ εἶνε ἀπ' ἐναντίας καθημερινὸς σύντροφος τῆς σκέψεως αὐτῆς καὶ μελέτης καὶ ἐξετάσεως τοῦ ἐγῶ, χωρὶς τὴν ὁποίαν καὶ ἡ μᾶλλον προικισμένη γυναῖκα δὲν ἀξίζει τίποτε.

Ἡ εὐγένεια τῶν γυναικείων χειροτεχνημάτων, διὰ τὰς γυναῖκας, αἱ ὁποῖαι δὲν εἶνε ἀναγκασμέναι νὰ κερδίζουν χρήματα διὰ τῆς ἐργασίας των, πρέπει νὰ εἶνε συγχρόνως σεβασμὸς ἀποδιδόμενος εἰς τὸν νόμον τῆς ἐργασίας καὶ τροφή τῆς ἐσωτερικῆς ψυχῆς.

Κατὰ τὸν (Marcel Prévost)

Εἰρήνη Νικολαΐδου

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΜΑΓΕΙΡΙΚΗΣ

Ἀγαπητὴ Κυρία,

Ὁ διαγωνισμὸς τὸν ὁποῖον προκηρύσσετε δὲν εἶναι ζήτημα ὅτι θὰ ἐπιτύχῃ. Εἰς τὴν Ἑλλάδα ἡμπορεῖ νὰ ὑπάρχουν καὶ γυναῖκες ἱσπεύτριά, ἀλλὰ βέβαια ὑπάρχουν περισσότεραι καλὰ οἰκοκυραί.

Ἡμεῖς εἰς τὰς ἐπαρχίας ὅπου δὲν ἔχομεν οὔτε διασκεδάσεις, οὔτε θέατρα, οὔτε συναυλίας, ἔχομεν πρωτίστως καλὴν κουζίνα καὶ νόστιμα καὶ ἐκλεκτὰ φαγητά.

Τώρα βεβαίως τὰ φαγητά μιν ἡμπορεῖ νὰ μὴ εἶνε ἐντελῶς εὐρωπαϊκὰ καὶ ἡ ποικιλία τῶν σκευῶν μιν νὰ περιορίζεται εἰς τὴν ντομάτα καὶ τὸ αὐγολέμονον, ἀλλὰ ἐγὼ τοῦλάχιστον δὲν ἀνταλλάσσω καὶ τὸν σορμπᾶ μιν ἀκόμη μετὰ ἀνούσια καὶ ξεπλυμένα φαγητά τῆς εὐρωπαϊκῆς μαγειρικῆς. Διὰ τοῦτο τολμῶ νὰ σᾶς παρακαλέσω ἂν ὄχι νὰ τὰ ἀποκλείσετε τοῦ διαγωνισμοῦ, βεβαίως ὅμως νὰ τὰ χωρίσετε ἀπὸ τὰ γνήσια ἑλληνικὰ τὰ ἰδικὰ μιν καὶ νὰ προσπαθήσετε ὅπως ἡ κουζίνα μιν ἢ ἑλληνικὴ ἐκτιμηθῇ ὅσον

πρέπει καὶ λάβῃ τὴν θέσιν τῆς εἰς τὰ ἑλληνικὰ μιν σπίτια, ἀπὸ τὰ ὁποῖα τὴν ἐξετόπισε μαζὴ μετὰ τόσα ἄλλα ἰδικὰ μιν πράγματα ὁ ἀκρίβητος φιλοξενισμὸς μιν.

Εἰς διαγωνισμὸν μετὰ τοιοῦτον σκοπὸν καὶ πρόγραμμον προσφέρωμιν εὐχαρίστως νὰ λάβω μέρος, ἐρχομένη ἐπίτηδες εἰς Ἀθήνας μαζὴ μετὰ τὸ προσωπικὸν τοῦ μαγειρίου μου.

Ἰδικὰ σὰς Ἐλένη Ἀντωνιάδου

Πειραιεύς, 12 Ὀκτωβρίου 1904.

Ἀγαπητὴ μου Κυρία,

Μετὰ πολὺ μεγάλην εὐχαρίστησιν ἐδιάβασα τὴν πρότασιν σὰς διὰ τὸν διαγωνισμὸν τῆς μαγειρικῆς. Θαυμάζω τὴν ἰδέαν σὰς καὶ σὰς συγχάριον, λυποῦμαι μόνον ὅπου ἕνεκα τῆς ἡλικίας μου, διότι εἶμαι γιὰ μὴ μετὰ κατασπρά μαλλιά καὶ μετὰ γυαλιά, δὲν θὰ ἡμπορέσω νὰ λάβω καὶ ἐγὼ μέρος εἰς τὴν πραγματοποιήσιν τῆς τούτου ὠραίας ἰδέας σὰς.

Ἡμεῖς εἰς τὴν ἐποχὴν μιν, κόρη μου, δὲν εἴχαμε δυστυχῶς διαγωνισμοὺς, οὔτε ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι νὰ σκέπτονται διὰ τὴν εὐτυχίαν τοῦ νοικοκυριοῦ, εἴμεθα ὅμως πολὺ εὐτυχεῖς, ὅταν εἰς τὰς συνομιλίαις μιν μετὰ τὰς φίλας μιν ἡμπορούσαμεν νὰ ἐπιδειξώμεν γνώσεις μαγειρικῆς, καὶ πολὺ ὑπερήφανοι ὅταν ἤρρεσκον εἰς τοὺς συνδυαζομένους μιν καὶ ἐπαίνουσαν τὰ φαγητὰ ὅπου εἴχαμεν ἐτοιμάσει. Δι' αὐτὸ ἐγὼ πόσον εὐτυχεῖς καὶ ὑπερήφανοι θὰ εἶνε ἐκεῖνα ὅπου θὰ λάβουν μέρος εἰς τὸν διαγωνισμὸν καὶ τὰς συγχάριον ἀπὸ τώρα, πρωτίστως ὅμως συγχάριον ὑμᾶς ὅπου εἴχατε τὴν λαμπρὰν ἰδέαν.

Σὰς ἀσπάζομαι μητρικῶς.

Ἐλένη Φώτου

ΤΟ ΟΝΕΙΡΟ ΤΟΥ ΟΡΦΑΝΟΥ

ὦ! γιατί τοῦ ἔδωκαν τ' ὄνομα Λέων;

Δὲν εἶνε εἰρωνεία νὰ τὸν λένε Λέοντα, αὐτὸ τὸ τόσο ἀσθενικὸ καὶ κακόμοιρο; Ἀλλὰ μήπως δὲν εἶνε γεμάτη ἀπὸ εἰρωνείας ἡ ζωὴ!

Τὸ μικρὸ ἦτανε περισσώτερον ἀπὸ δώδεκα χρόνων.

Ζοῦσε μαζὴ μετὰ μίαν γρηᾶ θεῖα, γκρινιάρικα, κακὴ, αὐστηρὴ ὅσο μπορεῖ κανεὶς νὰ φαντασθῇ γιὰ τὸ μικρὸ ὄρφανό, καὶ ἰδιαιτέρως, ὅταν τὸ βράδυ δὲν τῆς ἔφερεν τίποτε λεπτὰ, τὸ μάλλον μετὰ ὅλους τοὺς τόνους, κατηγορῶντας τὴν λίγην ἐπιδειξιότητά του εἰς τὸ νὰ μαζεύῃ πεντάρες καὶ καμμιά φορὰ τοῦ φώναζε στὸ πρόσωπο μίαν κακὴν λέξιν, ἢ ὁποῖα ἔκανε τόσο κακὸ στὸ δύστυχο αὐτὸ πλάσμα, τὸ εὐαίσθητον ἄν ἕνα λουλούδι· τὸ ἔλεγε φθισικό!

Καὶ τοῦ τὴν φώναζε μετὰ τὴν κακίαν, ποῦ τὸ δύστυχο αἰσθάνονταν νὰ παγῶνῃ ἢ καρδιά του καὶ τρέμανε τὰ ἀδύνατα μέλη του, ἄν ἕνα ξαφνικὸν κροῦ νὰ ἔφτανε ὡς τὰ κόκαλα.

— Φθισικό!

Δὲν καταλάβαινε τὴν ἀληθινὴν σημασίαν τῆς λέξεως, ἀλλὰ μάντευε πῶς σήμαινε καποια δύστυχία, ἄν φοβερὴ φοβέρα καὶ ὅταν ἡ θεῖα τελείωνε νὰ τὸ κακομεταχειρίζεται, μιν

ζεύουνταν σε μια γωνιά και έκλαιγε απηλπισμένα.

"Επειτα την άλλη μέρα έβγαινε να πουλήσει, όπως συνήθως, τα σπέρτα του, και προσπαθούσε να μαζέψει, όπως μπορούσε περισσότερες πεντάρες, όχι για άλλο λόγο, παρά για να αποφύγει να επαναλάβει ή γρηγορά το βράδυ την φοβερή λέξη. Δεν μπορούσε να την υποφέρει!

Πρόσφερε τα σπέρτα, πηγαίνοντας όλη την ημέρα από τον ένα δρόμο στον άλλο, κακοντυμένο, έτρεμε από το κρύο και δεν ήξερε και αυτό το ίδιο πως κατώρθωσε και περπατούσε.

"Αν το έβλεπε κανείς του έρχονταν να κλαίει, αλλά ποιός φρόντιζε για αυτό; Κανένας πήγαινε το δρόμο του χωρίς να το προσέξει, και αν κανείς το σπλαγγνίζονταν, δεν ήξερε να κάνει τίποτα καλλίτερο παρά να αγοράσει σπέρτα. Αλλά κανείς δεν είχε για αυτό ένα λόγο αγάπης, και το δύστυχο γύριζε στους δρόμους, καταλυπημένο.

ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ

ΕΝ ΔΙΗΓΗΜΑ ΑΠΟ ΤΩΝ ΗΜΕΡΩΝ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ

Ο ΝΕΟΣ ΡΑΒΒΙ

Και λέγων τους λόγους τούτους ο τυφλός τώσην χαράν το πνεύμα του ήσθάνετο, ώστε και οι εκ γενετής άνοικτοί μιν, αλλά χωρίς φώς οφθαλμοί του εξέστραψαν.

— "Αχ! Βρυούχ, είπεν η Αριέλλα, μεγάλη η πίστις σου και μεγάλη η ψυχική σου αγαθότης: εγώ δεν είμαι ικανή να σου ανταποδώσω, ό,τι συ δι' εμέ έκαμες, αλλά... πως να σου το είπω, ο κόπος σου έγινεν επί ματαίω. Ο πατήρ μου είναι άσπονδος του Ίησου έχθρός: λέγει ότι το κήρυμά του τον προσβάλλει πολύ, και μεις απηγόρευσε πᾶσαν σχέσιν μετ' αυτού. Δεν επιτρέπεται εις τον Ναζωραϊον να διέλθῃ ποτέ το κατώφλιον τῆς θύρας του οίκου μας. Αυτή είναι η θέλησις του Μαλαχία!

— "Ω δυστύχημα! και τώρα τί θα γείνη, είπεν ο τυφλός και ήρχισε να κλαίη. Η διάψυξις των ελπίδων του, το προς τον Ναζωραϊον σέβας του, η απόβασις τῆς υποθέσεως, τώρα όταν θα ήρχετο, ποία ήθελεν εἶσθαι; η προσβολή δια τον αγαθόν διδάσκαλον του έφαινετο μεγάλη.

— Παρηγορήθητι, είπεν η Αριέλλα μήπως και συ ο ίδιος δεν είσαι πάσχων; άς υποφέρω λοιπόν και εγώ την τύχην μου. Έρχεται βέβαια από τον Θεόν.

— Αλλά και ο προφήτης αυτός επέμψθη παρά του Θεού, έφώναξεν ο Βαρούχ μετά πόνου, και μά την πίστιν των πατέρων μου, πρέπει να σε ίδῃ: θά εύρωμεν το μέσον και το μέρος, αφού δεν ήμπορεί να έλθῃ εδώ.

Η Ζαχάρα

Η τελευταία ημέρα των επιδιορθώσεων του παλατίου έβασεν. Εἰς τον Λάζαρον έφαινετο η τελευταία τῆς ζωῆς του. Ηγέρθη τῆς κλίνης ενωρίτερον του συνήθους, άλλ' ως κατάδικος, γνωρίζων ότι έξυπνῶν βλέπει δια τελευταίαν φοράν το φώς. Έκίνησε δια την εργασίαν του με βήμα βραδύ: ο ήλιος έλαμπεν εις τον ουρανόν η πρωινή θρόσος επί τῆς χλόης άντηνάκλα όλα τα χρώματα τῆς Ἰριδος: νέφη χρυσορόδινα έχαιρέτωσιν την ανατολήν του ήλιου άλλ' όλα του έφαινοντο σκοτεινά. Διήρχετο το όρος των Έλαιῶν, έχων την κεφαλήν κεκλιμένην. Αποσβέγματά τινα και ποιήματα άπεστήθιζε, συγκεχυμένα, μη ενθυμούμενος το κείμενον ουδενός τούτων καλῶς. Δια πρώτην φοράν επί ζωῆς του ήσθάνετο φόβον μέγαν να του καταλαμβάνῃ την ψυχήν.

Μακράν και εις το ύψος δεν έδλεπε κάτω την γῆν προσβάλλουσαν

Πρό ολίγου χρόνου ήτανε εύθυμο, αλλά τώρα δώδεκα χρόνων, ήτανε άρκετούτσικα μεγάλο, και όταν εἶνε κανείς έτσι άτυχος και σ' αυτή την ηλικία έχει την ψυχή γεμάτη από λύπη και από σκέψεις.

Και ο Λέων συλλογίζονταν: Πῶς ήτανε άδύνατος, και δεν μπορούσε να πολεμήσῃ το άγνωστο, το όποσον τον είχε καταδικάσῃ να υποφέρῃ πάντα, και πῶς όλου τον έβλεπαν με περιφρόνηση χωρίς να γνωρίζῃ την αἰτία. Και έπειτα είχε ανάγκην αγάπης: η καρδιά του, γεμάτη από ειλικρινῆ αισθήματα, για να ζήσῃ, ήθελε μια άλλη καρδιά να την παρηγορήσῃ....

Πῶς θά ζούσε μονάχῃ, χωρίς κανέναν φιλικό πρόσωπο, ένα πρόσωπο αγαπητό, το όποιο θά ζέσταινε την άθλια ύπαρξιν του;

Υπάρχουσε ευκίσθητα πλάσματα, τα όποια, καθῶς λεπτά άνθη στερημένα ήλιου, μαρκίνονται στο σκο-

τήν ὄρασίν του δύο κρίνα εν λευκόν και εν έρυθρόν. Ο πολυάσχολος νέος δεν είχε καιρόν να σκέπτεται άνθη, ούτε να τα καλλιεργῇ: τα άντέγραφε μόνον εις τα σχέδιά του, χωρίς ποτέ να τα λάβῃ εις τὰς χεῖρας. Τώρα όμως έκυψε, τα έκοψε, και τα παρατήρηι διακρών. Τί ώραῖα άνθη! Τοῦτο το λευκόν είναι η θυγάτηρ του άρχιερέως: έπειτα παρατήρησε το έρυθρόν, έρριψε την κεφαλήν του προς τα όπισω, με την ιδιαιτέσαν ην είχε δια πᾶσαν σωματικὴν κίνησιν χάριν. Α! όχι τοῦτο είναι η Ζαχάρα και τα δύο τέλος, όπως και εκείνης το πρόσωπον άλλάσσει λευκόν και έρυθρὸν χρώμα: όπως είναι ζυμωμένη από γάλα και ρόδα. Έχουν την δροσερότητά της και την χάριν της. Προβάλλουν από το περικίλυμα του κίλυκος των όπως και εκείνη από τους εξώστας και τα παράθυρα του μεγάρου του πατρός της. Τα έπλησίασεν εις τα χεῖλιά του, και τα άνθη άψήκων τὰς σταγόνας τῆς δρόσου των πετάλων των επ' αυτών.

Περίλυπος εκίνησε την κεφαλήν. Ποτέ επί ζωῆς δεν του είχαν επίλθει τοιαῦτα φαντασιώδεις σκέψεις. Έκράτει τα κρίνα, τα παρατήρηι μετὰ τρυφερότητος πάντοτε, και εξακολουθῶν τον δρόμον του δια το παλάτιον έστρεψε το βλέμμα προς την διεύθυνσίν του.

Ο ήλιος είχαν ύψωθῆ πολύ: η εξέγερσις τῆς μεγάλης πόλεως ήκούετο Έστάθη προς στιγμήν, θυμῶν τὰ ώραῖα περίε τῆς Ίερουσαλήμ τοπία, επισκοπῶν τὰς δύο αγοράς, αἰτίνες άνήκον εις τον Άναν και τον Καϊάφ. Εν ζεύγος περιστερῶν, εκ των πολλῶν τρεφομένων εις αυτήν δια τὰς νεαρὰς μητέρας, αἱ όποιαί τὰς προσέφερον εις τον ναόν προς εξηλασμόν, επέταξεν ύψηλά εις τον αἰθέρα πετυρίζον. Επέσυραν το βλέμμα του τα πτηνά, και με ένα στεναγμόν: φεύγετε εις τα ύψη, ως όνειρώδεις σκέψεις και άναμνήσεις, είπεν.

Έφθασε τέλος την άψιδωτήν εξώθυραν του παλατίου. Εἶνε η τελευταία ημέρα κατά την όποιαν θά σ' ιδῷ, Ζαχάρα, επανέλαθε μονολογῶν. Εἶχε παλμούς, και λύπη άνεξήγητος, η λύπη του χωρισμοῦ, λύπη μυστηριώδης τον κατέλαβεν.

Χαίρων ενθυμεῖτο την πρώτην ημέραν τῆς ομιλίας των η Ζαχάρα εις τον εξώστην και αὐτὸς εις το προαύλιον: ομίλησε προς αὐτόν με θάρρος: την δευτέραν φοράν, όταν του έκαμε την παρατήρησιν δια την εἰκόνα της επί τῆς στήλης, πόσον οι λόγοι της ήσαν σκεπτικοί, πόσον η κόρη εφάνη δι' αὐτόν προβλεπτική. Έκ των ολίγων τούτων εικάζων έδλεπε την μεταξύ των φιλιῶν άδολον, άσικαστον, βεβαίαν, άλλ' αἰφνης εν μαυρον νέφος παρουσιάζεται: η ημέρα εκείνη τῆς μετὰ του πατρός της περι το Ναζωραίου συνδιαλέξεως, οτε μετὰ τώσης περιφρονήσεως έλαβε μέρος! Αλλ' εκ τότε την ειχεν ιδεῖ: από μακράν πάντοτε, ομίλησαν όμως φιλικώτατα.

Εἰς εν εύμορον άγγεῖον, εξ εκείνων τα όποια μετεχειρίζοντο προς πόσιν, πλήρης δροσεροῦ νεροῦ, έτοποιήθησε τα δύο κρίνα.

Η ημέρα είχε προχωρήσει. Ο Άνας ήλθε πάλιν όπως ίδῃ την

τάδι τῆς χωρὶς αγάπη εγκατάληψης, δεν έννοοῦν την ζωὴ χωρὶς συμπάθεια, και στο τέλος πεθαίνουσαν πέρνοντας μαζί τους το μυστικό που τα σκότωσε. Τίνος το λάθος;

«Ο κόσμος είναι μεγάλος, και η ζωή είναι τόσο σύντομη, ώστε κανένας μόλις έχει τον καιρό να συλλογιστῆ για τον εαυτό του!»

Αυτή είναι, με όλη της την χυδαιότητα, η δικαιολογία την όποια δίνει η ανθρώπινη άδικαφορία προς τους δυστυχεις, από εγωισμό.

* *

Ο αέρας του Απρίλη ήτανε όλος μυρισμένος από τῆς ευωδιῆς των λουλουδιῶν και του χόρτου, και ο ήλιος έχυνε από ψηλά τον ύμνο τῆς ήσυχης χαρῆς του. Και η ψυχὴ του παιδιοῦ χάρηκε και αυτή μαζί με την χαρὰ του ουρανοῦ. Ο μικρὸς Λέων αὐτότο πρωτὶ έβγήκε από το σπίτι με πρό-

αποτελειώνουσαν εργασίαν και εξέφρασεν εις τον άρχιτέκτονα την πλήρη ικανοποίησίν του. Την Ζαχάραν δεν είδε δι' όλης τῆς ημέρας, την φωνήν της μόνον ήκουσεν, ήτις τον έκαμε να σκιρτήσῃ.

Έφθασε το έσπέρας. Ο ήλιος έδυεν, η σάλπιγξ ήχει την προσευχήν, η Ζαχάρα δεν φαίνεται. Αλλά τί συμβαίνει; Έλησμένησεν ότι είναι η τελευταία τῆς εργασίας ημέρα; Ο Λάζαρος εσφόγγιζε το άδιακόπως από ψυχρὸν ιδρώτα περιλούμενον μετώπον του, άφηρημένος, χωρίς συναισθησιν πάσης κινήσεως. Ο Ίακώβ, ο άρχαιότερος των εργατῶν του τῷ λέγει: Φαίνεσαι πολύ καταβεβλημένος: η μήπως πάσχεις, Κύριε; Οσον άφορᾷ την εργασίαν επέτυχες πολύ, είσαι βέβαια εύχαριστήμενος.

Πράγματι, άπήντησεν ο Λάζαρος, η εργασία επέτυχε πληρέστατα και μᾶς τιμᾷ όλους. Πάρε τους εργατάς; Ίακώβ, οδήγησέ τους εις τον οίκον Σίμωνος του λεπροῦ, και ειπέ εκ μέρους μου εις την άδελφήν μου Μάρθαν να σᾶς κεράσῃ. Χαίρετε, όλοι άνεξαιρέτως, εργατάι μου, αλλά την φοράν αυτήν θα πῆτε χωρὶς τον Κύριόν σας. Εγώ θα μείνω δια να εξετάσω επισταμένως αν λείπη τι πουθενά.

Έφυγαν οι εργατάι. Ο Λάζαρος έμεινε μόνος εις το περιστύλιον, άμριταλαντευόμενος, προχωρῶν κατά εν βήμα προς τα παράθυρα του γυναικωνίτου και όπισθοχωρῶν κατά δύο. Επέρασεν λεπτά τινα. Άρισμένως πρέπει να φύγω, ειπέ, δεν είναι πρόπον να μείνω περισσότερο εις το μέρος τοῦτο. Η Ζαχάρα δεν φαίνεται.

Με άβέβαιον βήμα εκίνησε προς το μέρος του τοίχου, όπου ύπρηξε το άγγεῖον με τα δύο κρίνα άκόμη, και χωρὶς να γνωρίζῃ και ο ίδιος τον λόγον, έκυψε και τα έλαβεν εις την χεῖρα, παρατηρῶν αὐτὰ μετὰ διακρών εις τους οφθαλμούς. Ως είχε την κεφαλήν κεκλιμένην επί των άνθέων εισέτι, μία μελωδική φωνή όπισθεν τῆς κεφαλῆς του, του λέγει σιγά.

— Λάζαρε; Έδώ είσαι; δεν έφυγες;

— Ζαχάρα! Και η φωνή του δεν ήδυνήθη να άρθρώσῃ άλλην λέξιν.

Έφύρει την αὐτήν στολήν την όποιαν και την πρώτην ημέραν όπου ομίλησαν, την φοράν αυτήν μόνον το πρόσωπόν της εκάλυπτεν ο πέπλος. Αἱ τελευταίαί του ήλιου ακτίνες εβυθίζοντο την στιγμήν εκείνην εις το βάθος του ουρανοῦ: εξέστραψαν επί του προσώπου τῆς κόρης, ως έστέκετο κατάντικρυς: υπό τον ρόδινον πέπλον έφαινετο ως τι μετώπον, ως τι μεταξύ του πραγματικοῦ και του ιδανικοῦ. Ο Λάζαρος έδοκίμασε να ομιλήσῃ, δεν το κατώρθωσε όμως. Τῆ πρόσφερε μόνον τα δύο άνθη η Ζαχάρα τοποθετεῖ αὐτὰ εις την ζώνην της, μετὰ πολλῆς χαρίτος και μεγάλης χαρῆς. Η κίνησις των χειρῶν τῆς κόρης δίδει θάρρος εις τον νέον, ως να έξύπνησεν αὐτόν τῆς νάρκης, και τῆς λέγει με ζέσιν, με πάθος παράφορον, λησμονῶν εαυτόν και το μέρος και την ὥραν:

σωπο πολύ πειδ λυπημένο από το συνειθισμένο, στο όποιο ζωγραφίζονταν μια μεγάλη αγωνία. Δεν είχε μαζί του το κουτί με τα σπέρτα δεν πήρε τον ερμητικό του δρόμο. Έτρεχε πολύ βιαστικὸς και τότε μονάχῃ σταμάτησε όταν βρέθηκε μπροστά σ' ένα φαρμακείο. Έμπῆκε μέσα, έπειτα από λίγο βγήκε με την ἴδια βία, ξεκινήσῃς το δρόμο του σπιτιοῦ και τρέχοντας άνέβηκε τῆ σκάλα: όταν έφτασε στην πόρτα, ήτανε τόσο κουρασμένος, τόσο εξαντλημένος, ώστε ακούμπισε σ' αυτήν, για να μὴν πέσῃ, και άνοιξε. Έμπῆκε μέσα στην κάμαρα, άλλ' ο γιατρός δεν ήτανε πλέον εκεί. Μονάχῃ μερικὲς γειτόνισσες περιτριγυρίζον το άχερένιο στρώμα, όπου κείτουσαν ξεπλωμένη, ακίνητη, με το πρόσωπο στεγνὸ και ὠχρὸ και τα μάτια άγρια, αλλά γιαλένια και χωρὶς ζωὴ, η γρηγορά θεία. Ο Λέων έννόησε άμέσως, και αισθάνθηκε ένα πόνο φοβερό στη ψυχὴ, έπλησίασε στην πεθαμένη και την φίλησε με

— Ζαχάρα, ομοιάζεις το έρυθρόν κρίνον, διότι εξαστράπτεις ως η έρυθρὰ φλόξ, άλλ' ομοιάζεις και το λευκόν, διότι είσαι άγνή, αἰθερία, λευκή ως τα λευκά του στερωώματος νέφη, λευκή ως τα άργυρόλευκα άστρα. Εἶσαι ήφαιστειον, πῦρ και πρωινή θρόσος, είσαι το άνθος του φύλου σου και η βασιλεία των άνθέων. Ζαχάρα σ' αγαπῶ. Σοῦ το λέγω τώρα πλέον ελευθέρως. Ζαχάρα σ' αγαπῶ!

Η θυγάτηρ του άρχιερέως τον έβλεπε με βλέμμα βαθύ, πλήρες τρυφερότητος, υπερηφανείας, φόβου και στοργῆς, αλλά σιωπῶσα. Ο Λάζαρος δεν άνέγνωνεν ουδέν εξ όλων τούτων εις το βλέμμα εκείνο εν τῇ παραφορᾷ του.

Έπειτα λέγει προς αὐτόν η κόρη μετὰ σταθερότητος: Πριν σοῦ δώσω την άπάντησιν, την όποιαν όφείλω, έπεθύμουν να σ' έρωτήσω κάτι τι Λάζαρε.

— Λέγε ό,τι θελήσῃς: σ' ακούω μετ' εύλαθείας.

— Ίησους ο Ναζωραῖος είναι σύντροφός σου;

— Δεν είναι σύντροφός μου, είναι διδάσκαλός μου.

— Αλλά τότε πόσον το χειρότερον, Λάζαρε: το ζήτημα τοῦτο μᾶς χωρίζει δια παντός. Το θρήσκειμα εις το όποῖον άνήκεις είναι το χάσμα του χωρισμοῦ μας.

— Το θρήσκειμα εις το όποῖον άνήκω, αγαπητή, είναι η θρησκεία των πατέρων μας, είναι η θρησκεία των προφητῶν, και ο Ναζωραῖος είναι ο ύπ' αυτών προαγγελθείς, ον εγώ δεν άρνούμαι, και όστις τον νόμον των προφητῶν συμπληροῖ.

Η κόρη έβλεπε και ήκουε τώρα τον νέον μετὰ θαυμασμοῦ. Εἰς το άτομόν της ύπῆρχον την στιγμήν εκείνην δύο Ζαχάραι: η μία ήτο η θαυμάζουσα την πίστιν, την ειλικρινείαν, την παρησίαν του νέου και υποχωρούσα: η άλλη ήτο η προσβληθεῖσα την φιλαυτίαν, η μη συννεοῦσα και μη όμολογοῦσα τον θαυμασμόν.

— Επαναλαμβάνω. Ετι βλέπω το χωρίον ήμᾶς χάσμα, Λάζαρε, είπεν η κόρη λυπημένη: και ο Μεσσίας πράγματι αν ήθελεν εἶσθαι ο διδάσκαλός σου, τον πατέρα μου δεν θέλεις πείσει ποτέ: υπό τους όρους τούτους δεν θα ύπάρξῃ συμβιβασμός.

— Αλλ' αν κατορθώσω να συμβιβασθῶ με τον πατέρα σου, αν εύρω το μέσον, αν ιδῷ τέλος πραγματοποιούμενον το όνειρόν μου, μου λέγεις τώρα ρητῶς ότι παραδέχεσαι την εκδήλωσιν, την όποιαν περι του προς εσε πάθους μου σοῦ έκαμα, μου υπόχεσαι την αγάπην σου;

— Ω, τότε μάλιστα: όμολογῶ από τῆς στιγμῆς αὐτῆς ότι σ' αγαπῶ, Λάζαρε, είπεν η Ζαχάρα, και αποχαιρέτησασα αὐτόν, έφυγεν ως άστραπή πάλιν εις τον γυναικωνίτην.

Αφῆκε και ο Λάζαρος το περιστύλιον τώρα, χαίρων, τρέμων, ζαλισμένος, μη γνωρίζων να διευθύνῃ το βήμά του.

(άκολουθεῖ)

ξαφνική αγάπη και με λύπη την οποία ποτέ δεν είχε αισθανθεί.

Τὸν ἔβγαλαν ἀπὸ ἐκεῖ διὰ τῆς βίας, γιατί δὲν ἤθελε ν' ἀφήσῃ τὴ γρηχά του. Κάθησε σ' ἓνα σκαμνὶ καὶ ἔμεινε περμιμένοντας σὺν χαμένους· ἔπειτα ὅταν ἤρθαν οἱ νεκροθάφτες γιὰ νὰ πάρουν τὴν πεθαμμένη καὶ ἡ γειτόνισσες ἔφυγαν λέγοντες παρηγορητικὰ λόγια, τότε ὑπέφερε περισσότερο ἀπὸ ποτὲ ἄλλοτε. Δὲν θυμότανε τίποτα αὐτὴ τὴν στιγμὴν ἀπὸ ὅσα εἶχε τραβήξῃ, ὅταν ζοῦσε ἡ θεία του, δὲν ἦτανε εἰς κατάστασιν νὰ καταλάβῃ καὶ νὰ θυμηθῇ τίποτα, αἰσθάνονταν μονάχα πῶς πρὶν μέσα σ' αὐτὴν τὴν κάμαρα δὲν ἦτανε μονάχος· αἰσθάνονταν πῶς ὅλη ἡ ζωὴ του πέρασε μὲ τὸ φόβο μιᾶς μοναξιάς φοβερῆς!!...

"Εμεινε ἔτσι πολὺ καιρό, σὺν ἀναίσθητος καὶ μισοκοιμισμένος ἀνάμεσα σὲ μιὰ σκοτεινὴ ἔρημο. "Ἐπειτα ἄρχισε ν' ἀναλαμβάνῃ λιγάκι ἀπὸ τὸν τόσο ἀφανισμό, ἀλλὰ ξανααἰσθάνθηκε ἐκείνη τὴ φωτιά, αἰσθάνθηκε πειὸ δυνατὴ τὴν ἐξασθένηση των μελῶν, καὶ τὴν ἐγκατάλειψη του.

Θὰ ἤθελε νὰ φωνάξῃ στὸ κόσμῳ τὴν μοναξιά του, θὰ ἤθελε νὰ παρακαλέσῃ ἀποῖο ἀπὸ λύπη νὰ τοῦ δώσῃ θάρρος, ἀπὸ λύπη νὰ τὸν ἀγαπήσῃ, ἀλλὰ δὲν εἶχε δύναμη ν' ἀνοίξῃ τὸ στόμα.

Συλλογίστηκε τότε νὰ ζητήσῃ καταφύγιον ἄλλο, τοῦλάχιστον γιὰ κείνη τὴ βραδιά καὶ ἔκαμε νὰ ἔβγῃ ἔξω· ἀλλὰ τὸν σταμάτησε στὸ κατώφλιον τῆς πόρτας ἓνας δυνατὸς βήχας καὶ μεγάλες σταλακτικαὶ ἀπὸ αἶμα ἔβαψαν τὸ μαντύλι ποῦ ἐπλησίασε στὰ χεῖλια του, τὸν φόβισαν. Στὸ φῶς τοῦ φαναριοῦ εἶδε τὰ σκεῦρα αὐτὰ σημάδια.

"Ἐν φῶς πέρασε τὸ νοῦ του, καὶ ἡ μητέρα του, πρὶν νὰ πεθάνῃ ἔχασεν ἔτσι τὸ αἶμα της. Θυμότανε πῶς εἶχε ἀκούσει πῶς αὐτὴ ἦτανε μιὰ ἀρρώστια κακὴ. Λοιπὸν καὶ αὐτὸς ἦτανε ἀρρώστος ἀπὸ αὐτὴ τὴ φοβερὴ ἀρρώστια.

"ὦ, ἀνόητος!—ἡ γρηχά τοῦ τὸ εἶχε πῆ σὲ ὄλους τοὺς τόπους πῶς ἦτανε φθισικός.

Κύτταξε μέσα σ' τὴν κάμαρα, ἡ ὁποία ἦτανε σκοτινιασμένη, καὶ νόμισε πῶς ἔβλεπε τὴ θεία καθισμένη ἀκόμη στὴ ψάθην καρέκλα κοντὰ στὸ σεντοῦκι, καὶ αἰσθάνθηκε τὴ βραχνὴ φωνὴ της νὰ τοῦ φωνάξῃ τὴ φοβερὴ λέξι:

«Φθισικό, φθισικό».

Τὸν ἔπιασε τρόμος. Ἦθελε νὰ φύγῃ ἀπὸ τὸ καταραμένον αὐτὸ σπίτι, ἀλλὰ τὰ πόδια του εἶχανε γίνῃ πειὸ βαρικὰ ἀπὸ μολύβι, καὶ ἡ φωνὴ τῆς γρηχῆς γίνονταν πειὸ διαπεραστικὴ, πειὸ σπαραχτικὴ, πειὸ φοβερὴ.

"Ἐπειτα, ἀμέσως, εἶδε τὴ γρηχά νὰ σηκώνεται καὶ νὰ πηγαίνει πρὸς συνάντησιν του, κυττάζοντάς τον μὲ βλέμμα βλοσυρὸ, καὶ φωνάζοντας: «Φθισικό, φθισικό».

Ὁ μικρὸς Λέων τρέμοντας ἔπεσε στὸ κατώφλι τῆς πόρτας ξεψυχώντας:

(Ἀπὸ τὰ Sogni....veri τοῦ A. Lalia Paternostro)

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Δα Μ. Π. Μόναχον. Αὐτὰ συμβαίνουν εἰς ἐμὲ τόσο συχνά, ὥστε νὰ μὴ ἐκπλήττωμαι. Καν Π. Π. Βῶλον. Μᾶς ἐδηλώθη ὅτι παρητήθητε καὶ δι' αὐτὸ διεκόπη ἡ ἀποστολή. Ἦδη ἐπανελήθη Δα Μ. Μπ. Ἡοάκλειον. Εὐχαριστῶ δι' εὐγενῆ ἐπιστολήν σας. Ἀναμένω ἀπο-

στολήν. Καν Θ. Μ. Κόρινθον. Εἰς τὸ ἐρχόμενον φῶλλον, ὅπον πλέον ὄλοι οἱ χειμερινοὶ νεωτερισμοὶ θὰ ἔχουν κάμει τὴν ἐμφάνισιν των θὰ δημοσιεύσωμεν καὶ πάλιν δελτίον συρμοῦ. Καν Σπ. Δ. Τεργέστην. Μέχρι τῆς στιγμῆς δὲν ἐπαρουσιάσθη κανεὶς. Καν Ε. Οἱ. Ἀθήνας. Εἰς τὰ μαθήματα τῆς διπλογραφίας, τῶν ἀνθέων, τῆς ζωγραφικῆς, τῆς πυρογραφίας τῆς πλαστικῆς καὶ τῆς μαγειρικῆς γίνονται δεκταὶ μαθητῆραι εἰς τὴν Ἐπαγγελματικὴν καθ' ὅλον τὸ ἔτος· καὶ εἰς τὴν ἰδιαιτέραν τάξιν τῆς Κοπτικῆς καὶ Ραπτικῆς. Παρακαλοῦνται καὶ πάλιν καὶ αἱ κ. κ. ἀντιπρόσωποι, ὡς καὶ αἱ κ. κ. συνδρομητῆραι, αἱ καθυστεροῦσαι μέχρι τοῦδε συνδρομᾶς τῆς Ἐφημ. Κυριῶν, νὰ τὰς ἀποστείλουν ἀνευ ἀναβολῆς. Κ. Ρ. Ντ. Ζάκυνθον. Ἐλήφθησαν. Εὐχαριστίας. Καν Χ. Κ. Σαμοῦντα. Συνδρομὴ ἐλήφθη. Εὐχαριστίας. Καν Β. Πλ. Ζάκυνθον. Συμμορφούμεθα ὀδηγίαις σας. Καν Αἰ. Β. Ἡράκλειον. Ἀπεστάλησαν. Καν Π. Γ. Μεσολόγγιον. Συνδρομὴ ἐλήφθη. Εὐχαριστίας. Δα Κ. Τζ. Χαλκίδα. Δρ. 20 ἐλήφθησαν. Εὐχαριστίας θερμὰς δι' εὐγενῆ πάντοτε προθυμίαν.

ΚΥΡΙΑ ὑπερόχου μορφώσεως καὶ ἀναπτύξεως, δυναμένη ὄχι μόνον γράμματα νὰ διδάξῃ, ἀλλὰ καὶ τὴν παιδικὴν ψυχὴν νὰ διακλάσῃ καὶ τὸ ἦθος αὐτῆς νὰ ρυθμίσῃ σύμφωνα μὲ τὰς σημερινὰς συνθήκας τῆς ζωῆς, ζητεῖ ἰδιαιτέρα μαθήματα. Ἡ «Ἐφημερίς τῶν Κυριῶν» θὰ εἶναι εὐτυχῆς νὰ παράσχῃ πᾶσαν πληροφορίαν περὶ τῆς ἀνεκτιμήτου κυρίας, ἧς ἔχει τὴν εὐτυχίαν νὰ γνωρίζῃ τὰς σπανίας ἀρετὰς καὶ τὰ μεγάλα καὶ εὐγενῆ αἰσθήματα.

ΚΥΡΙΑ Ἑλληνίς, ἀριστοῦχος τοῦ Ἀρσακείου, τελεία πεπειραμένη παιδαγωγός, δυναμένη νὰ ἀναλάβῃ τὴν διδασκαλίαν καὶ τῆς Γαλλικῆς καὶ Ἀγγλικῆς γλώσσης, ὡς καὶ πιάνου, ζητεῖ θέσιν εἰς τὸ ἐξωτερικὸν εἰς καλὴν καὶ ἀνεπτυγμένην οἰκογένειαν. Πληροφορίαι παρ' ἡμῖν.

ΚΥΡΙΑ Ἑλληνίς πτυχιούχος, ἀρίστα κατηρητισμένη ὄχι πολὺ νέα, ἐπιθυμεῖ νὰ συνοδεύῃ εἰς περίπατον δεσποινίδα ἢ καὶ παιδιὰ κατὰ τὰς προμεσημβρινὰς ὥρας, παρεχόμενον αὐτῇ τοῦ προγεύματος. Συνιστᾶται θερμότερα καὶ παρ' ἡμῖν.

ΣΑΙΞΠΕΙΡ

Ρωμαῖος καὶ Ἰουλία, Ἀμλέτ, Ὁθέλλος, Βασιλεὺς Ληο, Μακβεθ.

Κατ' ἔμμετρον ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ μετάφρασιν
ΑΓΓΕΛΟΥ ΒΛΑΧΟΥ

Μετὰ προλόγου καὶ ἐρμηνευτικῶν σημειώσεων

Αἱ μεταφράσεις αὗται τῶν πέντε τούτων τραγωδιῶν τοῦ μεγάλου ἀγγλοῦ δραματουργοῦ θέλουσι δημοσιευθῆ ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς Νοεμβρίου ἐν τῇ Βιβλιοθήκῃ Μακασλῆ εἰς πέντε μηνιαῖα τεύχη, τιμώμενα ἕκαστον ἀντὶ τριῶν δραχμῶν (ἢ φράγκων τριῶν διὰ τὴν ἀλλοδαπήν).

Συνδρομὰ εἰς τὰ πέντε τεύχη ὁμοῦ εἰσὶ δεκταὶ ἀντὶ δραχμῶν δέκα (ἢ φράγκων δέκα ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς).

Εἰς τὸ ἐν τῇ ὁδῷ Σόλωνος ἀριθ. 65 σπουδαστήριόν της ἔκαμεν ἐναρξιν τῶν παραδόσεων της ἀπὸ τῆς 15 π. μ. Σεπτεμβρίου ἡ καθηγήτρια τῆς ὀργανικῆς καὶ φωνητικῆς μουσικῆς θεωρητικῶς καὶ πρακτικῶς κ. ΚΑΙΤΗ ΛΕΦΑΚΗ.

Αἱ ἐγγραφαὶ ἐξακολουθοῦν.